

DKMA ApS
Hjortsøgårdvej 11
4771 Kalvehave
CVR-nr.: 39337843

Marine Aktiviteter
J.nr. 2019-905
2019-1186
Ref. SOTRA/JACMN
Den 4. august 2026

Afslag på ansøgning om miljøgodkendelse og ansøgning om placeringstilladelse til Havbruget Valdemar Atterdag

DKMA ApS har den 23. marts 2018 indsendt ansøgning om placeringstilladelse, ansøgning om miljøgodkendelse og ansøgning efter miljøvurderingsloven (VVM) til et nyt havbrug sydvest for Anholt, herefter benævnt "Havbruget Valdemar Atterdag".

Afgørelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed afslag på ansøgning om miljøgodkendelse til Havbruget Valdemar Atterdag. Afslaget meddeles med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens¹ § 33, jf. indsatsbekendtgørelsens² § 8.

Miljøstyrelsen meddeler ligeledes afslag på ansøgning om placeringstilladelse til havbruget. Afslaget meddeles med hjemmel i fiskerilovens³ § 66, stk. 1, og havbrugsbekendtgørelsens⁴ § 1, stk. 1, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8.

For god ordens skyld bemærkes, at med afslaget på miljøgodkendelse er ansøgningen efter miljøvurderingsloven ikke længere relevant.

Sagens oplysninger

DKMA ApS indsendte den 23. marts 2018 en ansøgning om miljøgodkendelse til etablering og drift af Havbruget Valdemar Atterdag. DKMA ApS indsendte ligeledes den 23. marts 2018 ansøgning om placeringstilladelse til havbruget. Den seneste opdatering af ansøgningen om miljøgodkendelse er modtaget den 9. december 2021 og indeholder en oversigt over bruttotransporter af kvælstof ind i vandområder.

Projektet omfatter ifølge ansøgningsmaterialet en årlig nettoproduktion på 5961 ton regnbueørreder, et foderforbrug på 6231 ton og en udledning af maksimalt 200 ton kvælstof (N) og 20,0 ton fosfor (P). Anlægget ønskes i drift hele året, dvs. også om vinteren, med automatisk udfodring i alle døgnets lyse timer. Produktionen vil foregå inden for følgende koordinater:

¹ LBK nr. 1742 af 22/12/2025 af lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven)

² BEK nr. 1669 af 08/12/2025 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (Indsatsbekendtgørelsen)

³ LBK nr. 205 af 01/03/2023 af lov om fiskeri og fiskeopdræt (Fiskeriloven)

⁴ BEK nr. 1489 af 06/12/2016 om etablering og drift af havbrug (Havbrugsbekendtgørelsen)

Koordinater	Nord (N)	Øst (Ø)
Nordvest (NV)	56°37.721'	11°19.469'
Nordøst (NØ)	56°37.120'	11°21.585'
Sydøst (SØ)	56°36.433'	11°20.640'
Sydvest (SV)	56°37.034'	11°18.525'

Tabel 1: Oversigt over hjørnekoordinater for det ansøgte område. (WGS84, decimalminutter)

Den ansøgte lokalitet er placeret i den sydlige del af Kattegat. Der er ikke lavet en konkret modellering for udledningen af næringsstoffer for havbruget, men der refereres i ansøgningen om miljøgodkendelse til de modelleringer af standardhavbrug, der er foretaget af DHI A/S i 2017 i forbindelse med den udpegning af havbrugszoner i Kattegat, som blev gennemført som led i den politiske aftale om vækst i akvakulturerhvervet under Fødevare- og Landbrugspakken, og der er desuden indsendt oplysninger om beregnede bruttotransporter ind i vandområder ned til 1 kg N. Det skal hertil bemærkes, at koordinaterne på det ansøgte havbrug overlapper med det modellerede standardhavbrug i den såkaldte zone C⁵.

Den ansøgte aktivitet er omfattet af punkt I 205 på bilag 2 til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed⁶, og aktiviteten er dermed godkendelsespligtig. Den ansøgte aktivitet er desuden omfattet af havbrugsbekendtgørelsen og kræver derfor en placeringstilladelse. Miljøstyrelsen overtog myndighedskompetencen efter fiskeriloven i forhold til placeringstilladelser i januar 2018.

Miljøstyrelsen har i perioden 14. oktober 2019 til 6. december 2019 foretaget en stjernehøring vedrørende ansøgningen om placeringstilladelse, jf. havbrugsbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Miljøstyrelsen har den 31. januar 2024 sendt udkast til afslag på ansøgning om miljøgodkendelse og placeringstilladelse i partshøring hos DKMA ApS. Virksomheden ved Bent Højgaard har den 12. februar 2024 fremsendt høringssvar samt en anmodning om berostillelse af sagsbehandlingen, da virksomheden ønskede at undersøge muligheden for neutralisering. Sagsbehandlingen har derfor været sat i bero indtil den 15. oktober 2025. Ansøger er 4 uger forinden denne dato gjort bekendt med, at Miljøstyrelsen ville genoptage sagsbehandlingen efter den 15. oktober 2025. DKMA ApS har den 7. januar 2026 gjort Miljøstyrelsen opmærksom på en fejl i ansøgningsmaterialets modellerede kvælstoftilførsel til vandområde 29. Der er ikke fremkommet yderligere oplysninger i sagen siden partshøringen.

⁵ Det daværende Miljø- og Fødevareministerium har med midler fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond fået undersøgt hvilke geografiske områder, som er bedst egnede til havbrug i Kattegat. I hvert område (såkaldt havbrugszone) er der på en udvalgt position foretaget modelberegninger af effekten af et havbrug med produktion af regnbueørred, som har en udledning på 100 ton kvælstof.

⁶ BEK nr. 1027 af 02/09/2024 om godkendelse af listevirksomheder (Godkendelsesbekendtgørelsen)

Miljøstyrelsens vurdering og begrundelse for afgørelsen om afslag på miljøgodkendelse

Afslag på ansøgning om miljøgodkendelse skyldes, at havbrugets ansøgte udledning af kvælstof (N) årligt til de vandplanområder, som fremgår af bilag 1, ikke er forenelig med miljømålene for områderne.

Miljøstyrelsen skal ved administrationen af lovgivningen, herunder bl.a. miljøbeskyttelsesloven, forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og sikre, at opfyldelsen af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres, jf. § 8, stk. 1, i indsatsbekendtgørelsen.

§ 8 omfatter alle former for påvirkning, der kan have indvirkning på vandforekomsters biologiske kvalitetslementer, fysisk-kemiske forhold, kvantitative og hydromorfologiske forhold, dvs. påvirkning af vandforekomsters kemiske og fysisk-kemiske forhold, herunder påvirkningen fra bl.a. næringsstoffer (kvælstof og fosfor).

Det fremgår af bilag 1, at vandområderne, som havbruget vil tilføre kvælstof, enten er i samlet moderat økologisk tilstand, ringe økologisk tilstand eller dårlig økologisk tilstand. Der er således ikke målopfyldelse i områderne, idet målet om god økologisk tilstand ikke er opnået. Efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan Miljøstyrelsen kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdet tilstand og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. Ved indirekte påvirkninger forstås påvirkninger, der ikke sker direkte til en vandforekomst, men fx via påvirkning af sammenhængende eller tilstødende vandforekomster eller i kumulation med andre påvirkninger.

Miljøstyrelsen skal derfor vurdere, om drift af havbruget er forenelig med miljømålene for overfladevandområder i henhold til indsatsbekendtgørelsen, og styrelsen må, jf. § 8, stk. 3, kun træffe afgørelse, hvis afgørelsen ikke vil kunne forringe vandforekomsters tilstand eller forhindre opfyldelse af de konkret fastlagte miljømål.

Det fremgår af vejledningen til indsatsbekendtgørelsen⁷, at det, ved vurdering af, om afgørelsen vil hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, kan tages i betragtning, om påvirkningen neutraliseres (udlignes) senere i planperioden og således ikke vil forhindre, at de fastlagte mål nås. Det er dog altid et krav, at der skal være effekt- og tidsmæssig sammenhæng mellem påvirkningen og den neutraliserende faktor, da midlertidige forringelser af vandforekomsternes tilstand ikke må ske. Påvirkningen må heller ikke modvirke en planlagt forbedring af vandforekomsternes tilstand.

⁷ VEJ nr. 10254 af 18/12/2025 til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (Vejledningen til indsatsbekendtgørelsen)

Vandområdeplaner

Det fremgår af DHI A/S' rapport fra 2017 om modellering af et standardhavbrug for den relevante zone (zone C)⁸, at havbrugsproduktionen vil resultere i en mertilførsel af næringsstoffer til de omgivende vandplanområder. Tilførslen af næringsstoffer til de nærtliggende kystnære vandplanområder er i rapporten opgjort for kvælstof fra placeringen af standardhavbruget. Der er ikke lavet en opgørelse for fosfor, men Miljøstyrelsen vurderer ikke, at en sådan vil lede til et andet resultat for afgørelsen.

Det fremgår af de supplerende oplysninger⁹ fra 2021, at bruttotransporten af kvælstof fra standardhavbrug C til vandplanområderne af DHI A/S er beregnet til 83,990 ton ud af de i alt 200 ton kvælstof, som årligt udledes fra havbruget. Miljøstyrelsen kan dog konstatere, at områdenavn og -ID ikke stemmer overens for ét af vandområderne i materialet fra december 2021, det såkaldte "område 29, Kattegat Nordsjælland", idet det korrekte navn på område nr. 29 er "Kalundborg Fjord", mens "Kattegat Nordsjælland" betegner område nr. 200. Samtidig mangler område 205, "Kattegat Nordsjælland >20 m", selvom det fremgår af DHI's rapport fra 2017 vedrørende standardhavbrug C, at havbruget, ved en udledning på 100 ton kvælstof om året, vil tilføre i alt 8 ton N/år til vandområde 200 og 205. På den baggrund har Miljøstyrelsen valgt at anvende den samlede kvælstoftilførsel for 200 og 205 som oplyst i rapporten fra 2017, hvilken dog er beregnet i hele ton, samt at se bort fra den angivne tilførsel til område "29, Kattegat Nordsjælland".

En fuldstændig oversigt over kvælstoftilførslen til vandområder findes i bilag 1. Miljøstyrelsen skal navnlig fremhæve en årlig bruttotransport på samlet 16 ton¹⁰ kvælstof til vandområde 200, "Kattegat Nordsjælland", og 205, "Kattegat Nordsjælland, >20 m", 4,392 ton kvælstof til vandområde 154, "Kattegat Læsø", og 1,626 ton kvælstof til 219, "Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav", samt 1,382 ton kvælstof til vandområde 222, "Kattegat Aalborg Bugt", som er i dårlig økologisk tilstand. Den største kvælstoftilførsel vil ske til område nr. 139, "Anholt", idet 53,822 ton kvælstof årligt vil tilflyde området. Det er mere end 7 gange så meget som områdets målbelastning på 7,2 ton N/år, hvilken fremgår af Vandområdeplanerne 2021-2027 (Vandplan 3) efter genbesøget. Området er i moderat økologisk tilstand.

Den nyeste viden om vandområdenes tilstand findes i Vandplan 3 efter genbesøget, som blev offentliggjort den 18. december 2025. Den samlede klassificering af den økologiske tilstand¹¹ i vandområderne foretages på baggrund af en tilstandsvurdering for de tre kvalitetselementer, bunddyr (bentiske invertebrater), fytoplankton (klorofyl) og rodfæstede bundplanter (eks. ålegræs og vandaks). Den økologiske tilstand i vandområde 139, 154, 200, 205, 219 og 222 ses i tabellen herunder:

⁸ DHI A/S Modellering af lokaliteter til havbrug, Vurdering af miljøeffekter, Standardhavbrug C i havbrugszone C, 3. februar 2017

⁹ DHI A/S rapport vedrørende bruttotilførsel af kvælstof fra havbrugenens ansøgte lokaliteter til alle vandområder i kg/år, 01-12-2021

¹⁰ DHI A/S vurderer at bruttotransporten er skalerbar, således at en opgjort bruttotransport ved udledning af 100 ton N/år vil være den dobbelte ved udledning af 200 ton N/år.

¹¹ Tilstandsvurderingerne findes på MiljøGIS:

https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?&profile=vandrammedirektiv3_2-2025

Tabel 1: Klassificering af økologisk tilstand i vandområderne 139, 154, 200, 205, 219 og 222.

Vandplanområde	Fytoplankton	Rodfæstede bundplanter	Bunddyr	Samlet økologisk tilstand
139, Anholt	Høj	Ukendt	God	Moderat
154, Kattegat Læsø	Høj	Moderat	God	Moderat
200, Kattegat Nordsjælland	Moderat	Ringe	Høj	Ringe
205, Kattegat Nordsjælland, >20 m	Moderat	Ukendt	Høj	Moderat
219, Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	Ringe	Ringe	Moderat	Ringe
222, Kattegat Aalborg Bugt	Høj	Dårlig	Moderat	Dårlig

Vurdering af påvirkningen af vandområde 200, Kattegat Nordsjælland, og 205, Kattegat Nordsjælland >20 m

DHI A/S har beregnet en årlig bruttotransport på i alt 16 ton kvælstof fra havbruget til vandplanområde 200, "Kattegat Nordsjælland", og 205, "Kattegat Nordsjælland >20 m". I Vandplan 3 efter genbesøget er indsatsbehovet for vandområde 200 opgjort til 107,0 ton N årligt, og den samlede økologiske tilstand er ringe. Det tilstødende område 205 er i moderat økologisk tilstand. Yderligere tre områder støder op til område nr. 200, vandområde 6, "Nordlige Øresund", vandområde 24, "Isefjord, ydre", og vandområde 28, "Sejerø Bugt". Førstnævnte er i moderat økologisk tilstand, mens de øvrige to områder er i ringe økologisk tilstand med et opgjort indsatsbehov.

Ved vurderingen af det ansøgte projekts forenelighed med indsatsbekendtgørelsens § 8 har Miljøstyrelsen lagt følgende til grund:

Den samlede økologiske tilstand for de omkringliggende vandområder er enten i moderat, ringe eller dårlig økologisk tilstand, og der er således ikke målopfyldelse i områderne. Der er i Vandplan 3 efter genbesøget beregnet et indsatsbehov i områderne 24, 28 og 200, hvilket viser, at der er et behov for reduktioner i kvælstofudledningen til disse områder, for at de kan nå målsætningen om god økologisk tilstand.

Vandplanområde 139, "Anholt", ligger tættest på den ansøgte placering og vil årligt tilføres 53,822 ton kvælstof fra havbruget. Det er over 7 gange så meget som områdets målbelastning, og der er ikke i ansøgningsmaterialet redegjort for, at tilførslen ikke vil medføre, at området falder en tilstandsklasse. Som det fremgår af bilag 1, vil havbruget udlede kvælstof til en række områder, hvor der endnu ikke er opnået god økologisk tilstand, og hvor målopfyldelse i Vandplan 3 efter genbesøget forudsætter reduktioner i kvælstofbelastningen.

For så vidt angår spørgsmålet om eventuel neutralisering senere i planperioden, har Miljøstyrelsen ikke kendskab til indsatser ud over de allerede planlagte indsatser i vandområdeplanerne.

Miljøstyrelsens vurdering og konklusion

Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3 indebærer, at der ikke kan meddeles tilladelse til merudledning af kvælstof til kystvandområder i forhold til den faktiske udledning på tidspunktet for afgørelsen, når der ikke er målopfyldelse i området på grund af kvælstofbelastning, og der er opgjort et kvælstofreduktionsbehov, idet vandområderne ved planperiodens udløb herved ville have en ringere tilstand eller et højere belastningsniveau end forudsat med fastlæggelsen af indsatsprogrammet.

Som det fremgår af ovenstående, vurderer Miljøstyrelsen ikke, at der kan tillades en merudledning til område 200, "Kattegat Nordsjælland", og 205, "Kattegat Nordsjælland >20 m". Det fremgår af Vandplan 3 efter genbesøget, at vandområderne er i hhv. ringe og moderat økologisk tilstand, og der er således ikke målopfyldelse. Hertil kommer, at der i område nr. 200 er planlagt indsatser på i alt 107,0 ton kvælstof årligt for at nå målbelastningen i området. En samlet mertilladning på 16 ton kvælstof til område 200 og 205 vil dermed forudsætte, at udledningen neutraliseres senere i planperioden, for at målbelastningen i 2027 fortsat kan nås. Miljøstyrelsen har imidlertid ikke kendskab til indsatser, som sikrer, at påvirkningen neutraliseres senere i planperioden. Styrelsen vurderer på den baggrund, at projektet vil medføre, at målbelastningen ikke kan nås i Vandplan 3, hvilket er en forudsætning for målopfyldelse.

Herudover vil der ske mertilladning til en række andre vandområder i mængder, som også vil forudsætte neutralisering, jf. bilag 1.

Miljøstyrelsen noterer sig, at DHI på side 84 i rapport vedrørende modellering af lokaliteter til havbrug¹² konkluderer: *"Modelberegninger påviser ingen ændringer i vandplanområdernes vandkvalitet (næringsstoffer, primærproduktion, klorofyl, sigtdybde og iltforhold), og ingen berigelse af sedimentet i områderne på grund af havbrugsdriften. På baggrund af undersøgelsesresultaterne (kapitel 5) og diskussionen ovenfor forventes der derfor ikke ændringer i vandområdernes økologiske tilstand mht. de kvalitetselementer, som potentielt kunne påvirkes (klorofyl, bundfauna og ålegræs)."*

Miljøstyrelsen vurderer, at transporten af kvælstof fra havbrugsprojektet til vandområderne vil udgøre en væsentlig hindring i forhold til at begrænse den samlede udledning til vandområder, så målbelastningerne ikke overskrides. Det er en forudsætning for at opnå målopfyldelse, at målbelastningerne ikke overskrides. Det er således ikke tilstrækkeligt til at opnå miljøgodkendelse, at projektet i sig selv ikke medfører en ændring i tilstandsklasse for en af de tre kvalitetselementer, når der er behov for indsatser, for at vandplanområdet kan opnå målopfyldelse.

Det er på baggrund af ovenstående Miljøstyrelsens samlede vurdering, at det ansøgte projekt indebærer en mertilladning til vandområder, hvor der ikke er målopfyldelse, jf. denne afgørelses bilag 1, og som ikke neutraliseres senere i planperioden, hvorfor det vurderes, at påvirkningen fra det ansøgte havbrug vil kunne hindre målopfyldelse. Ansøgningen om miljøgodkendelse kan derfor ikke imødekommes, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3.

¹² Modellering af lokaliteter til havbrug, Vurdering af miljøeffekter, Standardhavbrug C i havbrugszone C, DHI 2017

Det fremgår af indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 4, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering kan tillade, at myndigheden meddeler godkendelse til udledning af kvælstof eller fosfor, som ikke kan godkendes i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 3. Seneste praksis viser, at der ikke er meddelt dispensation til kvælstofudledning til vandområder på over 0,2 ton om året. Idet Havbruget Valdemar Atterdag årligt vil udlede 200 ton kvælstof, hvoraf 83,990 ton transporteres til vandplanområder, finder Miljøstyrelsen ikke, at det er relevant at indbringe sagen for Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Miljøstyrelsens vurdering og begrundelse for afgørelsen om afslag på placeringstilladelse

Afslag på ansøgning om placeringstilladelse skyldes i lighed med afslaget på miljøgodkendelse, at havbrugets ansøgte udledning af kvælstof (N) årligt til de vandplanområder, som fremgår af bilag 1, ikke er forenelig med miljømålene for områderne.

Der henvises til begrundelsen ovenfor i forbindelse med afslaget på ansøgning om miljøgodkendelse.

Høring

Miljøstyrelsen har den 31. januar 2024 sendt udkast til afslag på ansøgning om miljøgodkendelse og placeringstilladelse til DKMA ApS.

DKMA ApS ved Bent Højgaard har den 12. februar 2024 fremsendt kommentarer til udkastet samt en anmodning om berostillelse af sagsbehandlingen, da virksomheden ønskede at undersøge muligheden for neutralisering. Sagsbehandlingen har derfor været sat i bero indtil den 15. oktober 2025.

Idet der er forløbet mere end 2 år siden partshøringen, har Miljøstyrelsen foretaget en ny høring den 29. maj 2026. DKMA ApS har fremsendt høringssvar den 12. juni 2026.

Virksomhedens høringssvar af 12. februar 2024

Høringssvar:

Miljøstyrelsens bemærkninger ses nedenfor under ansøgers kommentar nr. 1-5:

1. Miljøstyrelsens henvisning til indsatsbekendtgørelsen som argument for afslag på Miljøgodkendelse er totalt uacceptabelt.

DKMA ApS gør i sit høringssvar opmærksom på, at DHI A/S – før NaturErhvervstyrelsen inviterede til en ansøgningsrunde omkring etablering af havbrug i Kattegat – havde udarbejdet en rapport, som inden for en række kriterier screenede områder i Kattegat med det formål at identificere egnede områder til havbrugsdrift. DHI modellerede i rapporten for et standardhavbrug (100 ton udledt kvælstof (N)), i f.eks. zone B, hvilke nettotilførsler af kvælstof, der tilflyder omkringliggende vandområder.

DKMA ApS anfører, at tilstandsudviklingen for vandplansområderne stort set er uændret siden ansøgningstidspunktet den 1. april 2018, og at det gennem hele sagsforløbet desuden har været klart for Miljøministeriet og Miljøstyrelsen, at etablering af havbrug ville medføre en tilførsel af kvælstof til de omkringliggende vandområder. DKMA ApS bestrider Miljøstyrelsens vurdering og afslag, idet påvirkningen af relevante vandområder efter ansøgers opfattelse er præcis den samme, som Miljøstyrelsen forventede inden ansøgningstidspunktet. Ansøger har derfor haft en forventning om, at Miljøstyrelsen havde taget højde for, at der ville tilflyde på forhånd kendte mængder kvælstof til vandområderne ved at øge målbelastningen for disse, eller at der undtagelsesvist kunne gives godkendelse efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 4.

DKMA ApS' påstand er således, at hvis Miljøstyrelsen ikke har indkalkuleret/øget målbelastningen i forbindelse med invitationen til ansøgning af havbrugstilladelser, har Miljøstyrelsen allerede inden ansøgningsrunden været bevidst om, at det ikke ville være muligt at tildele miljøtilladelse til havbrugsdrift på nogen lokalitet i Kattegat. DKMA ApS anfører endvidere i høringssvaret, at hvis dette er tilfældet, har Miljøstyrelsen pådraget ansøger store økonomiske tab i forbindelse med et i øvrigt urimeligt langstrakt ansøgningsforløb på næsten 6 år, hvor muligheden for at opnå en miljøtilladelse allerede på ansøgningstidspunktet var en umulighed.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det er korrekt, at det daværende Miljø- og Fødevareministerium ved den daværende NaturErhvervstyrelse i september 2016 indgik kontrakt med DHI om projektet "Modellering af lokaliteter til havbrug".

Følgende fremgår bl.a. af screeningsrapporten fra januar 2017¹³:

"Det skal desuden bemærkes, at i forbindelse med en konkret ansøgning om miljøgodkendelse, skal udledningerne fra havbruget indgå i en samlet vurdering af udledningerne til området og vurderes i forhold til miljøtilstand og det eventuelle råderum eller indsatsbehov i relevante vandområder."

Det har således på ansøgningstidspunktet været kendt, at vandområdernes miljøtilstand og indsatsbehov ville indgå i behandlingen af havbrugsansøgninger i Kattegat.

Høringssvar:

2. Miljøstyrelsens anvendelse af indsatsbekendtgørelsen i sagens afgørelse om placeringstilladelse, samt forkert rækkefølge i sagsbehandlingsproceduren.

DKMA ApS mener, at det er fejlagtigt og måske ulovligt at benytte indsatsbekendtgørelsen som argument for at afvise placeringstilladelsen og henviser til argumentet fremsat under kommentar nr. 1. DKMA ApS anfører endvidere, at behandlingen af ansøgning om placeringstilladelse skal afsluttes, før behandlingen af ansøgning om miljøgodkendelse påbegyndes.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

¹³ Modellering af lokaliteter til havbrug, Screening af Kattegat for egnede områder, DHI 2017

Efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, skal Miljøstyrelsen ved administration af lovgivningen forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og sikre, at opfyldelsen af de i miljømålsbekendtgørelsen fastlagte miljømål ikke forhindres. Efter indsatsbekendtgørelsen § 8, stk. 3, kan en myndighed kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis visse betingelser er opfyldt. Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, skal efter Miljøstyrelsens opfattelse iagttages, uanset om der er tale om en placeringstilladelse eller en miljøgodkendelse.

Da myndighedskompetencen for både placeringstilladelse og miljøgodkendelse ligger hos Miljøstyrelsen, behandler styrelsen ansøgningerne samtidig. Der ses ikke efter havbrugsbekendtgørelsen at være krav eller i øvrigt en forudsætning om, at en ansøgning om placeringstilladelse behandles først.

Høringssvar:

3. Miljøstyrelsen afviser at anmode Miljø- og Fødevareministeren om at tillade den pågældende udledning.

DKMA ApS finder det kritisabelt, at Miljøstyrelsen selv vurderer og beslutter, hvorvidt styrelsens konklusioner og afgørelser skal forelægges for miljø- og fødevareministeren.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 4, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering kan tillade, at myndigheden meddeler godkendelse til udledning af kvælstof eller fosfor, som ikke kan godkendes i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 3. Ifølge vejledningen¹⁴ til indsatsbekendtgørelsen giver bestemmelsen mulighed for, at myndigheden undtagelsesvist kan meddele tilladelse til mindre merudledninger efter indhentelse af en tilladelse hertil fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, hvis sidstnævnte styrelse vurderer, at udledning ikke vil medføre risiko for forringelse eller forhindre opfyldelse af mål.

Seneste praksis viser, at der ikke er givet dispensation til en kvælstofudledning til vandområder på mere end 0,2 ton om året. Idet Havbruget Valdemar Atterdag årligt vil udlede 200 ton kvælstof, hvoraf 83,990 ton transporteres til vandområder, finder Miljøstyrelsen ikke, at det er relevant at forelægge sagen for Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Høringssvar:

4. Miljøstyrelsens manglende specificering af mængden af acceptabel kvælstofudledning.

DKMA ApS finder det kritisabelt, at Miljøstyrelsen ikke har informeret projektansøgere om, hvilke niveauer af kvælstofudledning, der kan resultere i en godkendt tilladelse.

¹⁴ VEJ nr. 10254 af 18/12/2025 til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (Vejledningen til indsatsbekendtgørelsen)

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen skal oplyse, at styrelsen ikke på forhånd kan angive den kvælstofudledning, der vil kunne føre til godkendelse af et projekt, da behandlingen af de enkelte ansøgninger beror på en konkret og individuel vurdering, og der skal tages højde for eventuelle kumulative effekter.

Ansøger stiller sig i øvrigt undrende overfor, at Miljøstyrelsens konklusion afviger fra DHI's. Miljøstyrelsen henviser til styrelsens bemærkninger til kommentar nr. 1.

Høringssvar:

5. Generel kommentar til Miljøstyrelsens sagsbehandling og beslutning.

DKMA ApS fremsætter i høringssvaret en principiel indsigelse mod, at Miljøstyrelsens afgørelse strider mod DHI's analyser og anbefalinger samt Folketingets politiske beslutning om, at der skal etableres havbrug i Kattegat.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen skal hertil bemærke, at behandlingen af ansøgninger altid skal ske på baggrund af en konkret og individuel vurdering og altid skal ske inden for rammerne af gældende ret.

Virksomhedens høringssvar af 12. juni 2026

Miljøstyrelsens bemærkninger ses nedenfor under ansøgers kommentar nr. 6-8:

Høringssvar:

6. Vedrørende neutralisering ifm. ansøgninger om placeringstilladelser og miljøgodkendelser til havbrug i Kattegat.

DKMA ApS protesterer over, at manglende neutralisering er blevet årsagen til, at Miljøstyrelsen giver afslag på DKMA's havbrugsansøgninger i Kattegat, da der fra myndighedernes side i 2018 ikke var tale om, at der skulle foretages kompenserende tiltag eller neutralisering. Ansøger mener desuden, at kravene til dokumentationen af neutralisering er umulige at opfylde.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Som nævnt i Miljøstyrelsens bemærkninger til kommentar nr. 1, har det på ansøgningstidspunktet været kendt, at vandområders miljøtilstand og indsatsbehov ville indgå i sagsbehandlingen.

En myndighed kan ikke træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et vandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3.

Det fremgår af vejledningen til indsatsbekendtgørelsen, at det ved vurdering af, om afgørelsen vil hindre målopfyldelse, kan tages i betragtning, om påvirkningen neutraliseres (udlignes) senere i planperioden og således ikke vil forhindre, at de fastlagte mål nås. Det er dog altid et krav, at der skal være effekt- og tidsmæssig sammenhæng mellem påvirkningen og den neutraliserende faktor, da midlertidige

forringelser af vandforekomsternes tilstand ikke må ske. Udførlige beskrivelser og beregninger er nødvendige for at dokumentere, at dette krav er opfyldt.

7. DKMA finder det uacceptabelt, at der er en forskel i vurdering af næringsstofpåvirkning ved sagsbehandling af havbrugsansøgninger og klarningsansøgninger.

DKMA ApS finder det uretfærdigt, at havbrugsansøgninger vurderes ud fra en samlet vurdering af påvirkningen af bunddyr, fytoplankton og rodfæstede bundplanter, mens klarningsansøgninger ofte udelukkende vurderes ud fra påvirkningen af fytoplankton.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der skal ved den enkelte afgørelse altid foretages en konkret og individuel vurdering, uanset om der er tale om en havbrugs- eller klapsag. Der kan fra sag til sag være forskel på tilgangen til og omfanget af vurderingen af kvælstofbelastningen, idet forholdene i de enkelte sager ikke er ens.

8. Uacceptabel forskel i vurdering af næringsstofpåvirkning i tilstødende vandområder ved sagsbehandling af havbrugsansøgninger og klarningsansøgninger.

DKMA ApS stiller sig uforstående overfor, at havbrugsansøgninger vurderes i forhold til påvirkning af tilstødende vandområder, mens klarningsansøgninger udelukkende vurderes på det vandplanområde, hvor udledningen sker. Ansøger finder det herudover kritisabelt, at Miljøstyrelsen kræver præcis modellering og dokumentation for fravær af negativ påvirkning ved havbrugsansøgninger, mens klarningsstilladelser bygger på myndighedens skøn og generelle antagelser.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen henviser til styrelsens bemærkninger til kommentar nr. 7.

Klagevejledning

Afgørelsen, der omhandler både afslag på miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven og afslag på placeringstilladelse efter fiskeriloven, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 91, stk. 1, og fiskerilovens § 110a.

Parter kan klage over afslag på placeringstilladelse efter fiskeriloven.

Følgende kan efter miljøbeskyttelsesloven klage over afslaget på miljøgodkendelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

- afgørelsens adressat
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- kommunalbestyrelsen
- Styrelsen for Patientsikkerhed

- landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.
- lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål, og som har ønsket underretning om afgørelsen jf. miljøbeskyttelseslovens § 100, stk. 1.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID/MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Miljøstyrelsen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og kr. 1800 for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening, medmindre der er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet via mail på mfkn@naevneneshus.dk. Nævnet tager herefter stilling til, om anmodningen kan imødekommes.

Klager over afslaget på miljøgodkendelse skal være modtaget senest 4 uger fra afgørelsen er meddelt. En frist, der udløber på en lørdag eller søndag, forlænges til den følgende hverdag.

Klager over afslaget på placeringstilladelse skal være modtaget inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Søgsmål

Hvis man ønsker at anlægge et søgsmål om afgørelsen om miljøgodkendelse ved domstolene, skal det ske senest 6 måneder efter, at Miljøstyrelsen har meddelt afgørelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse annonceres og offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på www.mst.dk.

Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Med venlig hilsen

Solveig Tronsgaard Rasmussen
AC-tekniker
sotra@mst.dk